

راهکار های کاهش پرخاشگری در دانش آموزان

مریم الهامی پور

کارشناس علوم تربیتی

چکیده

جامعه شناسان و روان شناسان از ابعاد گوناگون به اختلالات رفتاری پرداخته اند تا به شناسایی علل و عوامل، زمینه ها و پیامدهای آن دست یابند و در نتیجه راهکارها و شیوه های مقابله با این اختلالات را تدوین نمایند. کودکان و نوجوانان مبتلا به اختلالات رفتاری غالباً در بزرگسالی با ارتکاب رفتارهای ناهنجار، اعمال خلاف قوانین و تجاوز به حقوق دیگران و حاکمیت موجب اختلال در نظم اجتماعی می شوند و هزینه های زیادی را به جامعه تحمیل می نمایند لذا تحقیق حاضر در صدد بررسی ابعاد مختلف مفهوم پرخاشگری، علل و عوامل موثر بر آن، مروری بر ادبیات نظری پرخاشگری، پیامدهای آن و در نهایت تدوین مجموعه ای از راهکارها و شیوه های مقابله با پرخاشگری در کودکان و نوجوانان می باشیم.

کلید واژه: دانش آموز، پرخاشگری، درمان.

مقدمه:

یکی از عواطف متداول کودکان و نوجوانان خشم است که در اثر برخورد آنها به مانعی که بر سر راه هدفشان قرار گیرد حاصل می شود و به پرخاشگری که یک واکنش عمومی به ناکامی امیال است منجر می گردد (گلچین، ۱۳۸۱: ۳۷). سالهاست که محققان به اهمیت پرخاشگری کودکان و نوجوانان در پیش بینی مشکلات سازگاری روانی - اجتماعی آینده آنها پی برده اند و به همین دلیل پژوهشهای زیادی نیز برای درک عوامل موثر بر شیوع رفتار پرخاشگرانه در کودکان و نوجوانان انجام شده است. البته با اینکه اطلاعات بسیاری در این خصوص جمع آوری شده است هنوز درک کاملی از مفهوم پرخاشگری وجود ندارد (واحدی و همکاران، ۱۳۸۷: ۱۵).

ترنر و کیلیان (۱۹۷۰) تاثیر تماشای مسابقات ورزشی بر روی سطح پرخاشگری تماشاگران را بررسی نمودند. در این تحقیق، محققین نشان دادند که بعد از تماشای مسابقات ورزشی بسکتبال و فوتبال آمریکایی میزان پرخاشگری تماشاگران افزایش یافته و با تماشای مسابقات کشتی میزان پرخاشگری کاهش یافته است.

در پژوهشی که کالن و کالن (۱۹۷۵) بر روی وضعیت پرخاشگری تیم های ضعیف و قوی انجام دادند مشخص شد که تیم های ضعیف در ابتدا و انتهای بازی تمایل بیشتری به پرخاشگری دارند در حالی که تیم های قوی در جریان بازی تمایل به پرخاشگری نشان دادند. (به نقل از لوزن و ناشن، ۱۹۶۶).

اسچویز و وبر (۱۹۷۹) در رابطه با پرخاشگری از طرفداران تیم فوتبال اشتوتگارت در حین مسابقه و بعد از مسابقه تست به عمل آوردند. و نتیجه تحقیق خود را اینگونه اعلام نمودند که پرخاشگری در حین و بعد از مسابقه افزایش داشته است.

دانیلزو تورن تورن طی تحقیق درسال (۱۹۹۰) پرخاشگری کاراته کاران را با استفاده از آزمونی به نام پرسشنامه خصومت باس- دورکی مورد سنجش قرار دادند. آنها دریافتند که میان پرخاشگری و طول آموزش رابطه منفی وجود دارد (به نقل از کریمی، ۱۳۸۱).